

UNIVERSITÉ DE COPENHAGUE

**CAHIERS
DE
L'INSTITUT DU MOYEN-ÂGE GREC ET LATIN**

86

Centre for the Aristotelian Tradition

Saxo Institute

2017

Eight Additional Folios Belonging to the Chilandar Fragments (‘Hirmologion of Bychkov’)

*Aleksandr A. Andreev*¹

It is a serious problem for the study of Slavic music and liturgy that important parts of the corpus of the oldest Slavonic liturgical sources remain unedited. This deficit is partly due to the high frequency of *membra disiecta* among the preserved documents. The two fragments from Novgorod (No) edited by Erwin Koschmieder are incomplete,² as are the Chilandar Fragments published in photographic reprint in the series *Monumenta Musicae Byzantinae*.³ As a result, we still lack editions of the complete texts (chanted text and neumatation) of the ancient Slavonic translation of the Hirmologion. In this article, I publish eight additional folios from the same manuscript as the Chilandar Fragments.

This manuscript is one of the three oldest witnesses to the Church Slavonic translation of the Hirmologion, dated to the early 13th century.⁴ The first portion of this manuscript, (the so-called Chilandar Fragments, Chilandar 308), published in 1957, consists of 72 folios containing 194 hirmoi in OdO (‘Ode Order’) format beginning with Tone 1, Ode 3 (with hirmos 126, **КАМЕНЬ ИЖЕ НЕКЛЮЧИМОВАШЕ**) and ending with Tone 3, Ode 5;⁵ it contains one additional akolouthia between Tones 2 and 3.

In 1958, Đ. Sp. Radojičić established that the fragment kept at the Lenin Library (now the Russian State Library) in Moscow (Grig. 37) comes from the same manuscript as Chilandar 308 (the two fragments had been separated from each other in 1845).⁶ The portion in Moscow – known as

¹ Contact: aleksandr.andreev@gmail.com. This text is based on an appendix to A. Andreev. *Книжная справа Ирмология в XVII в. (The Reform of the Hirmologion in the 17th Century)*. Unpublished Cand.Th. dissertation. St. Petersburg, St. Petersburg Theological Academy of the Russian Orthodox Church, 2017. The author is grateful to Prof. Christian Troelsgård for aid in preparing this text for publication.

² Koschmieder, *Die ältesten Novgoroder Hirmologien-Fragmente*.

³ Jakobson, *Fragmenta Chiliandarica Palaeoslavica: B. Hirmologium*.

⁴ For background and dating of mss. of the Slavonic Hirmologion, see Hannick, “Aux origines de la version slave de l’Hirmologion”.

⁵ The numbering of hirmoi throughout this paper is that proposed by Raasted, “Observations on the Manuscript Tradition of Byzantine Music, I: A List of Heirmos Call-Numbers, based on Eustratiades’s Edition of the Heirmologion”.

⁶ Radojičić, “Григоровичева Ирмологија”.

the Hirmologion of Grigorovich (Gr) – consists of 104 folios and contains the missing hirmoi in Tone 1, Odes 1-3 (up to hirmos 2, **ЄДИНЪ СВѢДЫИ ЗЕМНЫМЪ**), and then the rest of the hirmoi beginning from Tone 4, Ode 8 (with hirmos 1229, **РАЗРѢШАЕТЪ ОУЗЫ**) up to Tone 8, Ode 9 (with a lacuna of three folios in Tone 8). This fragment has been indexed by M. Velimirović, but remains unpublished.¹

An additional eight folios from this manuscript, known as the Hirmologion of Bychkov, are preserved at the National Library of Russia in St. Petersburg under the code Q.п.I.75. That this St. Petersburg fragment, the Hirmologion of Grigorovich in Moscow, and the Chilandar Fragments on Mt. Athos are three parts derived from one manuscript was first proposed by N. Tikhomirov,² and confirmed, based on detailed paleographical analysis, by G. Khorvat.³ It is probable that V. Grigorovich (1815–1876) acquired a portion of this manuscript during his trip to Mt. Athos and then donated eight folios to his friend A. Bychkov (1818–1899), from whose private collection it was, eventually, transferred into the collection of the National Library of Russia.⁴

The fragment in St. Petersburg consists of eight parchment folios in 4°, 15.8x11.5 cm in size, and contains 20 hirmoi in Tone 4, beginning with Ode 7, (with hirmos 1163, **ВО ПЕЦИ АВРАМЪСКОУ**) up to Ode 8 (hirmos 1322, **ВЪ ОГНИ ПЛАМѢННѢ**), thus partly filling the lacuna between Chilandar 308 and the fragment in Moscow. The hirmoi of this fragment are summarized in Table 1. For each hirmos, I give the folio number in Q.п.I.75; its Slavonic incipit; the incipit of the corresponding Greek original; the index number according to the edition of Eustratiades,⁵ if this hirmos appears in that edition of the Greek Hirmologion; the index number of the Slavonic hirmos in Tone 4 of the modern Notated Hirmologion (Syn);⁶ and the folio numbers of the location of this hirmos in three published Byzantine Hirmologia manuscripts: Athos, Iviron 470 (H),⁷ Grottaferrata E.γ.ii (G),⁸ and Jerusalem, Saba 83 (S).⁹

¹ See Velimirović, “Grigorovič Hirmologion Index and Concordances”.

² See Tikhomirov, “Ирмологий (ненотный)”, p. 307n.

³ See Khorvat, “К изучению древнерусских певческих рукописей” and Khorvat, “К изучению палеографии древнерусских знаменных ирмологиев (Ирмологий Бычкова)”.

⁴ This opinion was expressed first by Khorvat, “К изучению палеографии древнерусских знаменных ирмологиев (Ирмологий Бычкова)”, pp. 247–248.

⁵ See Eustratiades, *Εἰρμολόγιον*.

⁶ *Ирмологий нотного пения*, St. Petersburg, Synodal Press, 1910.

⁷ Нøег, *Hirmologium Athoum*.

⁸ Tardo, *Hirmologium Cryptense: Codex Cryptensis Epsilon.gamma.II*.

⁹ Raasted, *Hirmologium Sabbaiticum: Codex Monasterii S. Sabbae 83*.

Table 1: *Hirmoi* in Q.p.I.75

f.		Eu	Syn	H	G	S	
	Ode 7						
1r	Не послужила тебди	1238	113	65v	90v	88r	
1v	Благъи въ шгни	1248	114	66v	125r	89v	
2r	Благасчно оустраши	1228	115	65r	127r	86v	
2v	Бврамъстии дръвѣ		i ¹	118	68r	94r	87r
2v	Благгавкъи на гурѣ	1289	130	69v	97r	102v	
3r	Отчъкъи вожѣ	1277	125	69r	96r	92v	
3v	Благгавдѣнѣ неси вожѣ	1311	126	72v	102r	92v	
3v	Огнь пѣла въ пѣци	1301	124	71v	100v	107v	
4r	Оуноша три въ вавилонѣ	1184	116	61r	84r	82r	
4r	Тѣлоу оубо заатшмоу	1332	117	74r	105v	94v	
4v	Ме прѣдъждъ насъ	1321	127	73r	104r	93v	
5r	Искони безначалъноне слово	1192	121	61v	85r	83v	
	Ode 8						
5v	Рочуѣ распротеръ даниль	1164	131	60v	82v	81v	
6r	Отрокы благочестивыи въ пѣци	1239	132	65v	91r	88v	
6v	Избавителю въсѣхъ	1185	136	61r	84r	82v	
6v	Веселиса инероусалиме	1249	134	66v	125v	89v	
7r	Бавши штроковнице дѣвице	1240	133	65v	91r	88v	
8r	Въ шгни пламѣнникъ	1322 ²	137	73v	104r	93v	
8v	Въ вавилонѣ штроци	1192	121	61v	85r	83v	

¹ The text of this *hirmos* deviates from that of #1264 in the edition of Eustratiades, based on his ms. A (BNF Coislin 220, fol. 102v). The Slavic version corresponds, though, to the text in Eustratiades' ms. B (Athos, Laura Beta 32, fol. 114v) and that in the *Hirmologia* H, G, and S.

² The text reads 'Εν πυρί φλόγος παρίσταται σοι Χερουβιμ in both Eustratiades' mss. A (fol. 123v) and B (fol. 123v), and this reading is also found in the *Hirmologia* H, G, and S.

³ The corresponding *hirmos* is absent from Eustratiades' edition and from his ms. A, though present in his ms. B (fol. 114v) and the *Hirmologia* H, G, and S.

The text of the hirmoi is written in Slavonic ustav; the paleographic features and orthography have been described by G. Khorvat.¹ I present the Slavonic text in its original orthography and in an ustav font stylized for the actual era. The notation used in the fragment is archaic Znamenny Notation, characterized by its use of so-called “hook-based arrows” (*kryukovy·ye strely*).² On the basis of the shape of the neumes, G. Khorvat confirms the dating to the 13th century.³ Table 2 gives the repertoire of neumes used in the actual fragment. I render the names according to the later Znamenny neume catalogues (‘Azbukii’); in cases where the archaic neumes went out of use by the 16th century, I give the names as they are assigned by S. Smolensky.⁴ The most commonly occurring neume is the Stopitsa (.), which accounts for almost 50% of all neumed syllables, indicating that the melodies of the hirmoi are relatively simple, characterized by significant amounts of recitative. There are, however, some melismatic passages, and two decidedly melismatic embellishments notated by the Fita symbol: a *‡ in hirmos 1240 over the word **БЛАГОСЛОВИТЕ** and a *↗ in hirmos ii over the word **прѣцрѣннѣ**. The neumes have been typeset in a font drawn by the author based on the glyphs in this manuscript, imitating the neume shapes in 13th century Znamenny Notation.

The following types of brackets have been applied in the edition:

[...]	text omitted by scribe	< ... >	text written in the margin
[[...]]	illegible or damaged	(...)	overwritten by a later hand

¹ See Khorvat, “К изучению древнерусских певческих рукописей”.

² On this topic, see Guseinova, “Комбинаторный анализ знаменной нотации XI–XIV вв.”

³ Khorvat, “К изучению палеографии древнерусских знаменных ирмологиев (Ирмологий Бычкова)”.

⁴ Smolensky, *Краткое описание древнего (XII–XIII века) знаменного Ирмолога, принадлежащего Воскресенскому, «Новый Иерусалим» именуемому, монастырю.*

Table 2: Notation Used in Q.π.I.75

	Freq.		Freq.		
✓	Kryuk (all types)	208	∩	Stopitsa (all types)	608
	<i>of the following types</i>			<i>of the following types</i>	
✓	Kryuk Svetly	13	∩	Stopitsa Prostaya	580
✓	Kryuk Mrachny	105	∩	Stopitsa s Ochkom	24
✓	Kryuk Prostoy	82	∩	» s Dvumya Ochky	4
✓	Kryuk s Oblachkom	8	∩∩	Double Zapyataya	4
∩	Paraklete	26	∩	Palka	23
∩	Dva v Chelnu	3	∩	Palka s Tochkoj	25
∩∩	Zapyataya s Kryzhem	2	∩∩	Skameitsa	16
∩∩	Golubchik Tikhy	5	∩∩	Slozhitiya	14
∩	Zapyataya	1	∩	Kryzh	19
∩∩	Derbista	3	∩	Fita	2
∩	Chashka	29		<i>of the following types</i>	
∩	Chashka Polnaya	4	∩		1
∩	Statiya so Zmeitsej	1	∩		1
∩	Statiya Prostaya	118	∩	Strela Prostaya	17
∩	Statiya Mrachnaya	2	∩	Strela Mrachnaya	4
∩	Statiya Svetlaya	16	∩	Strela Povodnaya	1
∩	Statiya s Zapyatoy	2	∩	Strela Gromnaya	2
∩	Statiya Zakrytaya	10	∩	Strela Gromnaya with one Zapyataya	2
∩	Statiya Mrachnozakrytaya	2	∩	Strela Kryukovaya	22
∩	Polkulizmy	37		<i>including</i>	
∩	Oblachko	1	∩	with Podchashiye	1
∩	Rozhek	1	∩	with Oblachko	2
∩	Rozhek with Zapyataya Base	1	∩	Strela Kryukovaya Mrachnaya	4
			∩	Strela Kryukovaya with Tryaska	1

Ode 7

Hirmos 1163

[...] БО ВН Ю . БЛА ГО ВЪ РН ІА ПА УЄ ЛН
 ПЛА МЕ НЕ МЪ . Ш ПА ЛІА КЕ МН ВЪ ЗЫ ВА
 АХ ОУ . БЛА ГО СЛО ВЛЕ НЪ КЕ СН ВЪ ЦЕР КЪ
 ВН . СЛА ВЫ ТВО КЕ ІА ГО СПО ДН :~

Hirmos 1238

НЕ ПО СЛОУ ЖН ША ТВА РН БО ГО МЫ СЛЪ
 НН Н ПА УЄ ЗН ЖН ТЕ ДІА . НЪ ШГ НЪ НО
 КЕ ПРЪ ЦЪ НН КЕ МОУ ЖЪ (f. 1v) СІЪІ ПО ПЪ
 РА ВЪ ШЕ РА ДО ВА АХ ОУ СЪ ПО Ю ЦЕ . ПРЪ
 ПЪ ТЫ Н ЖЕ Ш ТЪ ЦЕ МЪ ГО СПО ДЪ Н БО
 ГЪ . БЛА ГО СЛО ВЛЕ НЪ КЕ СН :~

Hirmos 1248

СПА СЫ Н ВЪ ШГ НН . АВ РА МЪ СІЪІ ІА
 СН ДЪ ТН . Н ХАЛ ДЪ ІА ОУ БН ВЪ . ІА
 ЖЕ БЕС ПРА ВЪ ДЪІ ПРА БЕ ДЪ НЪІ Н ОУ ЛАВ

ΛΑ Δ ΣΕ . (f. 2r) ΠΡ Ξ Π Ε Τ Ψ Ι Η Γ Ο Σ Π Ο Δ Ξ .
 Β Ο Ζ Ε Ω Τ Ε Ψ Β Λ Α Γ Ο Σ Λ Ο Β Λ Ε Ν Ξ Ε Σ [Η] :—

Hirmos 1228

Σ Ξ Γ Λ Α Σ Ξ Ν Ο Ο Υ Σ Τ Ρ Α Ψ Η . Π Η Ψ Α Λ Ξ Σ Ι Α
 (.) « Π Ξ Σ Ν Ξ . Π Ο Υ Η Σ Τ Η Ζ Λ Α Τ Ο Σ Ξ Τ Β Ο Ρ Ε
 Ν Ψ Ι Η . Β Ε Ζ Δ Ο Υ Ξ Ξ Ν Ψ Ι Η Ω Β Ρ Α Ζ Ξ . Ο Υ
 Τ Ξ Ψ Η Τ Ε Δ Ε Β Α Ζ Ε . Σ Β Ξ Τ Ο Ν Ο Σ Ξ Ν Α Η Β Λ Α
 Γ Ο Δ Α Τ Ξ . Π Ο Υ Ξ Σ Τ Β Ο Β Α Τ Η . Η Ζ Ε Β Ξ
 Π Η Τ Η Τ Ρ Ο Η Ξ Ε Η Δ Η Ν Α Η . (f. 2v) Ρ Α Β Ξ
 Ν Ο Σ Η Λ Ξ Ν Α Η Β Ε Ζ Ν Α Υ Α Λ Ξ Ν Α Η . Β Λ Α Γ Ο
 Σ Λ Ο Β Λ Ε Ν Ξ Η Σ Η . :—

Hirmos i

Α Β Ρ Α Μ Ξ Σ Τ Η Η Δ Ρ Ξ Β Λ Ε . Β Ξ Β Α Β Η Λ Ο
 Ν Ξ Ω Τ Ρ Ο Ψ Η . Β Ξ Π Ε Ψ Η Π Λ Α Μ Ξ Ν Ξ Π Ο
 Π Ξ Ρ Α Ξ Α . Χ Β Α Λ Α Μ Η Β Ξ Π Η Ξ Ο Ψ Ε . Ω
 Τ Ε Ψ Ξ Ν Α Ξ Ξ Ξ Ξ Β Ο Ζ Ε Β Λ Α Γ Ο Σ Λ Ο Β Λ Ε Ν Ξ
 Η Σ Η :—

Hirmos 1289

ГЛА ГО ЛА ВЪ И НА ГО РЪ СЪ (f. 3r) МО
 СЪ Ш МЪ . И Ш БРА ЗЪ ДЪ ВЪ СТВА НА В
 ЛЪ ВЪ КОУ ПИ НЪ . БЛА ГО СЛО ВЛЕ НЪ И
 СИ ГО СПО ДИ . БО ЖЕ Ш ТЕ ЦЪ НА ШИ ХЪ
 ∴

Hirmos 1277

О ТЕ ЧЪ СЪ ЗИ И БО ЖЕ . НЕ ПО СРА МИ НА
 СЪ . НЪ ДА РОУ И НА МЪ СЪ ДЕРЗНО ВЪ
 НИ И МЪ ВЪ ПИ ТИ ТИ . Ш ТЕ ЦЪ НА ШИ
 ХЪ БО ЖЕ БЛА ГО СЛО ВЛЕ [НЪ] И СИ ∴

Hirmos 1311

(f. 3v) БЛА ГО СЛО ВЛЕ НЪ И СИ БО ЖЕ . ВЪ
 ПЕ ЧИ ШТ РО ЧИ НЕ ПО ВЪ ДА Ю ЦЕ . АН ГЕ
 ЛА СЛЫ ША А ХОУ ВЪ ПИ Ю ЦА КЪ НИ
 МЪ . СЕ ОУ СЛЫ ША НА БЫ СТЪ ВА Ш[А]
 <[[МО]] ЛИ ТВА> ∴

Hirmos 1301

О Г Н Ъ П Ѡ Л А В Ъ П Е Ц И Н Н С Т Р А С А Д
 Ш Е С А . Д Ъ Т И Ж Е П Р О Х Л А Ж А А Х О У С А .
 Н П О Ю Ц Е Г Л А Г О Л А А Х О У . Б Л А Г О С Л О В Л Е
 Н Ъ К С И К Д И Н Ъ . С Ы (f. 4r) Н Б О Ж Е . Ѡ
 Т Е Ц Ъ Н А Ш И Х Ъ :—

Hirmos 1184

О У Н О Ш А Т Р И В Ъ В А В И Л О Н Ъ . В Е
 Л Ъ Н И К Е М О У Ч И Т Е Л Е В О . Н А Б О У Н С Т В О
 П Р Ъ Л О Ж Ъ Ш Е . С Р Ъ Д Ъ П Л А М Е Н Е П О И А Д
 Х О У Б Л А Г О С Л О В Л Е Н Ъ К С И Г О С П О Д И . Б О
 Ж Е Ѡ Т Е Ц Ъ Н А Ш И Х [Ъ] :[[—]]

Hirmos 1332

Т Ъ Л О У О У Б О З Л А Т О Ѡ М О У . Н Е П О
 К Л О Н И Ш А С А Д Ъ Т И . А В Р А М Ъ С Т И Н . Н С
 К О У Ш Е (f. 4v) Н И Б Ы В Ъ Ш Е . И А К О З Л А
 Т О В Ъ Г О Р И Н И Л Ъ . В Ъ П Е Ц И Н Ж Е П Л А

МѢ НЬ НѢ . ІА КО ВЪ УЕР ТО ЗѢ СВѢ ТЬ
 ЛѢ . ДН КО ВА ДХ ОУ ПО Ю ЦЕ . БЛА ГО СЛО
 ВЛ[ε] НЪ БО ГЪ . Ѡ ТЕ ЦЬ НА ШИ ХЪ :~

Hirmos 1321

Не прѣ да жь на съ . до ко нь ца .
 н ме ни тво е го ра дн . н не ра за
 роу ши . (f. 5r) за вѣ та тво е го . н не
 ѡ ста вн мн ло сти тво е ја . ѡ тъ на
 съ го спо дн . бо же ѡ те ць на ши хъ .
 прѣ хва ль ны н въ вѣ кы :~

Hirmos 1192

Не ко ни без на ча ль но е сло во . съ
 ѡ ть це мь н доу хо мь . сы нъ е дн
 но ча ды н . бла го сло влє нъ е си н
 прѣ пѣ ты н . бо же ѡ те ць на ши хъ :
 (f. 5v)

Ode 8

⌘ ПѢ . Н̄ . ер̄мо ⋯

Hirmos 1164

ρου цѣ рас прос те ръ да нн лъ . лъ во
 ва зн на нн на . въ ро вѣ за тъ ѹе . ѡг
 нь нѡу ю же сн лѡу ѡу га сн ша . до бро
 дѣ те лъ ю по на са въ ше са . н же бла
 го ѹе стъ на лю бн те лн ѡ тро цн въ зы
 ва ю щѣ . бла го сло вн те въ са дѣ ла
 (f. 6r) го спо дъ на го спо да ⋯

Hirmos 1239

От ро кы бла го ѹе стн вы на въ пе
 цн ро жь ство бо го ро дн ѹе съ па сло кс
 ть . то гда ѡ бра зѡу е мъ . ны нѣ
 же съ дѣ ва е мъ . въ се ле нѡу ю въ сѡ .
 въ здвн же по ю цю . го спо да въ спѣ

БА Н ТѢ ДѢ ЛА Н ПРѢ ВЪ ЗНО С Н ТѢ К Е ГО
 ВЪ ВѢ КЫ :~ (f. 6v)

Hirmos 1185

НЗ БА В Н ТѢ ЛЮ ВЪ СѢ ХЪ . ВЪ СЕ С Н ЛЬ НЕ .
 ПО СРѢ ДѢ ПЛА М Е НЕ ВѢ РО ВА ВЪ ШЕ . СЪ
 ШЕ ДЪ ОУ РО С Н ЛЪ К Е С Н . Н НА ОУ Ч Н ПѢ
 Т Н ВЪ С А К А Я ДѢ ЛА . БЛА ГО СЛО В Н ТѢ .
 ГО СПО ДЪ НА ГО СПО ДА :~

Hirmos 1249

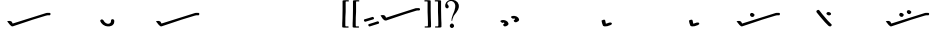
ВЕ СЕ Л Н С А . Н К Е РОУ С А Л Н М Е ТОР ЖЪ
 СТВОУ Н ТѢ (f. 7r) ЛЮ БА ЩЕ Н С Н Ш НА . ЦЪ
 С А РЬ СТВОУ Я Н БО ВЪ ВѢ КЫ . ГО СПО
 ДЪ С Н ЛА МЪ П Р Н ДѢ . ДА ГО ВѢ К Е ТЪ .
 ВЪ С А З Е М Л Я Ш ТЪ Л Н Ц А К Е ГО . Н ДА
 ПО К Е ТЪ . БЛА ГО СЛО В Н ТѢ ДѢ ЛА ГО СПО
 ДА :~

Hirmos 1240

СЛЫШНѢ ШТРОКОВИЦЕ ДЕВИЦЕ ЧИСТА
 НА . ДА РЕ (f. 7v) [УЕ]ТЬ ОУБО ГАВРИЛЪ .
 СЪВѢТЪ ВЪИШЬ НА АГО ДРЪВЛЕ НС ТИ
 НЬНЫИ . БОУДИ НА ПРННАТИ КЕГО ТО
 ВА БОГОУ . ТО БО Ю БО НЕ ВЪ МѢСТН МЫ
 Н . СЪ УЛОВѢКЪ ПОЖИЛЪ КЕСТЬ . ТѢ
 МЪ ЖЕ Н РАДОУНСА ВЪ ПНЮ . БЛАГО
 СЛОВИТЕ . ВЪСА ДѢЛА . ГО СПО (f. 8r) ДЪ
 НА ГО СПОДА . Н ПРѢВЪЗНОСИТЕ КЕГО
 ВЪ ВѢК[Ы] :—

Hirmos 1322

ВЪ ШГНИ ПЛАМѢННѢ . ПРѢСТОИ
 ТЬ ТИ ХЕРОВИМЪ СЕРАФИМЪ ГО СПО
 ДИ . Н ВЪСА ТВАРЬ . ПѢСНЬ ПОКѢТЬ
 КРАСНОУ . ПОИТЕ БЛАГОСЛОВИТЕ . ЛЮ
 ДИ КЕ ПРѢВЪЗНОСИТЕ . ХРИСТА КЕДИНО

 ГО СЪ ДѢ (f. 8v) ТѢ ДѢА ВЪ ВЪ СѢ УЪ СЪКЫ

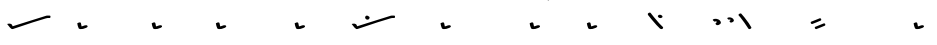

 НА ВЪ КЫ :~

Hirmos ii

 ВЪ ВА ВН ДО НѢ Ѡ ТРО ЦН . БО ЖЕСТ ВЪ

 НО Ю Ѡ ПА ДѢА КѢ МН РЕ ВЪ НО СТИ Ю . МѢ

 УН ТѢ ДѢА Н ПЛА МѢ НЬ ПРѢ ЦѢ НИ НА .

 МОУ ЖЬ СЪКЫ ПО ПЪР А А ША . Н ПО СРѢ ДѢ

 ѠГ НА . ВЪ ВЕР ЖЕ НИ . ПРО ХЛА ЖА КѢ [...]

References

- Eustratiades, S. *Εἰρμολόγιον*. Chennevières-sur-Marne, 1932.
- Guseinova, Z. “Комбинаторный анализ знаменной нотации XI–XIV вв.” In: *Проблемы дешифровки древнерусских нотаций: сборник научных трудов*. Leningrad, 1987.
- Hannick, C. “Aux origines de la version slave de l’Hirmologion”. In: *Fundamental Problems of Early Slavic Music and Poetry*. Ed. by C. Hannick. Monumenta Musicae Byzantinae: Subsidia. Vol. 6. Copenhagen, 1978.
- Høeg, C. *Hirmologium Athoum*. Monumenta Musicae Byzantinae. Vol. 2. Copenhagen, 1938.
- Jakobson, R. *Fragmenta Chiliandarica Palaeoslavica: B. Hirmologium*. Monumenta Musicae Byzantinae. Vol. 5b. Copenhagen, 1957.
- Khorvat, G. “К изучению древнерусских певческих рукописей”. In: *Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Материалы и сообщения по славяноведению*. Vol. 12. Szeged, 1977, pp. 207–234.

- Khorvat, G. “К изучению палеографии древнерусских знаменных ирмологиев (Ирмологий Бычкова)”. In: *Славянска палеография и дипломатика*. Sofia, 1980, pp. 247–253.
- Koschmieder, E. *Die ältesten Novgoroder Hirmologien-Fragmente*. München, 1952.
- Raasted, J. *Hirmologium Sabbaiticum: Codex Monasterii S. Sabbae 83*. Monumenta Musicae Byzantinae. Vol. 8. Copenhagen, 1968.
- “Observations on the Manuscript Tradition of Byzantine Music, I: A List of Heirmos Call-Numbers, based on Eustratiades’s Edition of the Heirmologion”. In: *Cahiers de l’Institut du Moyen-Âge Grec et Latin 1* (1969), pp. 1–12.
- Radojičić, Đ. Sp. “Григоровичева Ирмологија”. In: *Јужнословенски филолог* 22 (1957), pp. 265–268.
- Smolensky, S. *Краткое описание древнего (XII–XIII века) знаменного Ирмолога, принадлежащего Воскресенскому, «Новый Иерусалим» именуемому, монастырю*. Kazan, 1887.
- Tardo, L. *Hirmologium Cryptense: Codex Cryptensis Epsilon.gamma.II*. Monumenta Musicae Byzantinae. Vol. 3. Rome, 1951.
- Tikhomirov, N. “Ирмологий (ненотный)”. In: *Методическое пособие по описанию славяно-русских рукописей для Сводного каталога рукописей, хранящихся в СССР*. Vol. I. Moscow, 1973.
- Velimirović, M. “Grigorovič Hirmologion Index and Concordances”. In: *Fundamental Problems of Early Slavic Music and Poetry*. Ed. by C. Hannick. Monumenta Musicae Byzantinae: Subsidia. Vol. 6. Copenhagen, 1978.